

Årsplan 2020/2021

Espira Kunnskapsbyen barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
Barnehagens fagområder	21
Vedlegg	23

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Kunnskapsbyen barnehage åpnet i august 2002. Barnehagen vår ligger på Kjeller i Lillestrøm kommune. Vi har seks avdelinger med plass til ca. 135 barn i alderen 1-6 år. Sea King, Safari og Cessna er småbarnsavdelinger for barn i aldersgruppen 1-3 år. Dakota, Hercules og Orion er storbarnsavdelinger for barn i aldersgruppen 2-6 år.

På grunn av vår beliggenhet har vi mye fokus på naturen som lek- og læringsarena. Naturen byr på positive opplevelser for alle, og et mangfold av muligheter. Lek og utfoldelse i naturen gir gode utfordringer i forhold til mestringsfølelse, sanseintrykk, motoriske ferdigheter, undring, språk og sosiale ferdigheter.

Faktaboks

- Åpningstid: 07.00-17.00
- Fullkosttilbud: vi serverer frokost, lunsj og et lett ettermiddagsmåltid. Vi har en egen «matmor» som lager varm lunsj fire ganger i uka
- Espira er stolt hovedsamarbeidspartner med SOS-barnebyer
- Vi samarbeider med Forskerfabrikken
- Vår barnehage er miljøfyrtårnsertifisert
- Stort og unikt utelekeområde som stimulerer til fysisk aktivitet for liten og stor.
- Skolespira for førskolebarna (F-16)
- Egen kjøkkenhage
- Vi er praksisbarnehage for OsloMet
- Du finner oss på Facebook, gå gjerne inn og følg oss.
- Hovednummer til barnehagen: 64840350 (her kan du bli satt over til alle avdelinger)
- Styrer: Nina Feie, e-post: nina.feie@espira.no, mobil:93084835

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Vi etterlever Espiras barnesyn i hverdagen
- Ved å være trygge, lydhøre og omsorgsfulle voksne ønsker vi å skape trygge, tillitsfulle og selvstendige barn som finner glede og trygghet ved å være i barnehagen
- Tilgjengelige og tilstedeværende voksne som er deltakende i lek, læring og samhandling med barna
- Vi skal opparbeide oss et tett foreldresamarbeid gjennom daglig kontakt, foreldresamtaler, Spireportalen og andre arrangementer
- Gjennom temaarbeid som FN-dagen, kunstutstilling og solsikkedagen har vi fokus på barnehagen i Zimbabwe og samarbeider med SOS-barnebyer
- For å synliggjøre og respektere mangfoldet i barnegruppen og i samfunnet, markerer vi samisk nasjonaldag og FN-dagen
- I samråd med foreldre avgjør vi om vi skal markere ulike religioners høytider
- Vi har fokus på sortering av søppel og gjenbruk. Vi benytter kjøkkenhagen og tar vare på turstedene våre. Målet er å gi barna en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Tema vennskap gjennom hele året, med fokus på sosial kompetanse, konfliktløsning, forebygging av krenkelse og mobbing. Vi har spesielt fokus på vennskap og fellesskap i oppstartsperioden
- Hele barnehagen skal jobbe med tema kroppen som innebærer blant annet matglede, bevegelsesglede, kroppens anatomi, sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser
- Barna får delta på ulike måltidsaktiviteter som å skjære frukt og grønnsaker og å dekke bord
- Utetid hver dag gjennom turer, lek og sovetid
- Alle i personalgruppa skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Tilgjengelige, tilstedeværende og lyttende voksne som er oppmerksomme på barns følelsesuttrykk
- Barna skal oppleve trøst, kos, et fang å sitte på, grensesetting, bli sett og satt pris på når de kommer, i løpet av barnehagedagen og når de går hjem
- Voksne skal være gode rollemodeller for hverandre og barna
- Sensitive voksne som fanger opp barns ulike behov for hvile, soverutiner, måltid, lek, vennskap og annen støtte i hverdagen
- De voksne i barnehagen skal fungere som en trygg havn for barna. Vi skal støtte barna i læring, følelser og utforsking
- Hver avdeling har en sone der barna kan få mulighet for ro og hvile i hverdagen

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Personalet arbeider med tema pedagogiske miljøer og har ulike lekesoner på hver avdeling og i basen
- Hver avdeling skal inneholde språksone, kreativ sone og konstruksjonssone. Sonene skal inneholde definerbare og udefinerbare materialer som skal stå tilgjengelig for barna
- Vi har opprettet en prosjektgruppe for pedagogisk lekemiljø som legger styring for felles utviklingsarbeid
- Personalet har felles fokus på holdningsarbeid som innebærer håndtering av leker, bøker og rydding sammen med barna
- Lekegrupper med få barn for å støtte oppunder vennskap, samt berike, veilede og støtte barn i lek
- Lekens egenverdi skal anerkjennes, noe som innebærer å la barna leke ferdig, skjerme leken og la leker stå så barna kan fortsette leken senere
- Personalet arbeider med voksenrollen i lek på personalmøter og avdelingsmøter

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Personalet skal være observante for barns opplevelser og bygge videre med gode samtaler, refleksjoner og undring
- Stille åpne spørsmål for å utfordre barns tenkning og undring
- Øve på turtaking i ulike situasjoner som for eksempel i lek, samlingsstund, måltid og lekegrupper
- Vi er støttende voksne som utfordrer barna til å mestre og klare ting på egenhånd for å styrke barnas selvfølelse. Vi skal støtte og styrke barns kultur og identitet og gi de rom for å uttrykke seg
- På storebarnsbasen har vi i perioder gjennom året fokus på "ukas barn". Når et barn er "ukas barn" blir det løftet frem, hjelper til med daglige gjøremål og alle har fokus på å se fine og gode sider ved hverandre

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Være lydhøre for barnas interesser og bygge videre på disse gjennom temaarbeid/prosjektarbeid
- Det fysiske miljøet er delt inn i ulike lekesoner
- Prosjektarbeid for å kunne gå i dybden av temaet og ha en gjennomgående rød tråd i det pedagogiske arbeidet over tid
- Spesifikk gruppe f.eks.: forming, realfag, matgruppe, turgruppe, skolespira, yoga, musikkamling og lekegrupper

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Tema vennskap gjennom hele året
- Samlingsstund på hver avdeling for å fremme tilhørighet i egen gruppe

- Grupper på tvers av avdelinger som for eksempel forming-, realfag-, tur-, matgrupper.
- De eldste barna på små besøker storebarnsbasen jevnlig
- Fra småbarnsbasen til storbarnsbasen legger vi vekt på vennskap ved fordeling av barn til nye avdelinger
- Rullering av personalet på tvers av baser for at barna skal bli kjent med flere voksne de møter i sin barnehagehverdag
- Vi deltar på BlimE-dansen på høsten. BlimE-dansen er NRK Super sin kampanje, der vi danser for vennskap og fellesskap
- Voksne er rollemodeller og har fokus på å fremsnakke barn og voksne
- Voksne veileder barna i konfliktsituasjoner. Barna lærer å sette egne grenser og å respektere andres grenser

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Hver avdeling har en språksone som skal inneholde elementer som bøker, spill, puslespill
- Alle avdelinger gjennomfører lesegrupper hver uke
- Samtaler med barna i hverdagssituasjoner som måltider, påkledning og stellesituasjonen.
- Oppmuntrer barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Vi synliggjør de forskjellige morsmålene på hver avdeling, ved for eksempel å lære hva "god morgen" betyr på de ulike språkene
- Språkgruppe for barn som har ulike språkutfordringer

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Lydhøre og observante voksne som starter prosjekter ut i fra barnas interesser og ønsker, på bakgrunn av alder og modenhet
- Gjennom prosjektarbeid blir planene til underveis. Barna deltar aktivt i hele prosessen og bidrar til å videreutvikle og drive prosjektet videre
- Personalet skal utforske og undre seg sammen med barna i hverdagssituasjoner rundt temaer og prosjektarbeid
- Personalet skal observere, vise åpenhet og interesse for alle barns innspill og ønsker

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barnet kommer til barnehagen, skal det ønskes velkommen med navn
- Nødvendig informasjon skal utveksles i bringe- og hentesituasjoner, og personalet skal støtte barna i å fortelle noe fra hverdagen
- En til to foreldresamtaler i året, ellers ved behov. Foreldresamtalene er viktige for å kunne utveksle informasjon angående hvert enkelt barn. De bidrar til at personalet kan tilrettelegge for god individuell omsorg, utvikling og læring
- Foreldremøte på høsten for alle, og på våren for overflyttere (barn som begynner på stor avdeling til høsten) og nye barn
- Foreldrearrangement som: lykteverksted, Lucia, kunstutstilling, øving til 17.mai, solsikke dagen og sommerfest (må vurderes etter smittevern)
- Avdelingene skal sende ut minst tre rapporter i uka på spireportalen og legge ut ukeplan hver uke

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret
- Ukentlige avdelingsmøter og ledermøter, og personalmøter (på kveldstid) ca. hver 6. uke
- Personalet er aktivt deltakende på planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter
- Gjennom pedagogisk kalender legges det grunnlag for prosjektarbeid
- Personalet bruker barnas interesser og medvirkning i planlegging av blant annet prosjektarbeid, samlingsstunder og temaarbeid
- Planleggingstid for barnehagelærere benyttes til planlegging av det pedagogiske arbeidet på avdeling
- Årsplanen blir lagt fram for SU til vurdering

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi gjør systematiske kvalitetsvurderinger gjennom metodikken; Espira BLIKK
- Vi benytter resultatet av brukerundersøkelse, klimaundersøkelse og Espira BLIKK til å vurdere egen praksis der vi setter videre mål og tiltak

- Hele personalet deltar i evaluering av årsplanen

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Gjennom mindre grupper som for eksempel organiserte lekegrupper, turgrupper eller lesegrupper
- Ved bruk av dagtavle gjør vi hverdagene mer forutsigbare for barna
- Samarbeider med ulike instanser ved behov
- Vi benytter kompetansen og erfaringen blant personalet på tvers av avdelinger og baser
- Vi lager mål og tiltak i samarbeid med foreldre for å kunne vurdere underveis og justere i tråd med barnets utvikling.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

De yngste barna i barnehagen har et stort behov for å få dekket primærbehovene sine. Dette krever ansatte som er tett på, nære og bevisste på hvordan de yngste uttrykker sine behov. Vi skal legge til rette for at de yngste får en meningsfylt hverdag med muligheter for å utfolde både kropp og sanser. De skal få oppleve å være en del av et felleskap, og bygge trygge og nære relasjoner.

- Språklabben (kommunikasjon, språk og tekst): Pekebøker, høytlesning, konkrete ved dramatisering av fortellinger og eventyr, rim, regler og sang. Organiserte språkgrupper på hver avdeling.
- Miljøspira (natur, miljø og teknologi): Tema verdensrommet. Plukke søppel, barna hjelper til å sortere matavfall etter måltider. Bli kjent med årstider ved å undre oss over endringene som skjer i naturen. Finne bilder og korte filmklipp på nettet, som handler om temaer vi jobber med, f.eks. om verdensrommet (planeter, måne, sol). Besøke salamanderdammen.
- Tumbleplassen (kropp, bevegelse, mat og helse): Utforske egne grenser med kroppen ute og inne, organiserte turer for de eldste i småbarnsbasen. Lek i Gaten (fellesrommet i basen) og Hangaren, som er tilrettelagt for fysisk aktivitet. Inkludere barna i mattilberedning og hvilestund for de barna som ikke sover.
- Filosofus (etikk, religion og filosofi): Ha en undrende tilnærming til det som finnes rundt oss for eksempel et insekt (hvor bor det, hva spiser det). Markering av høytider som jul og påske, og ellers andre høytider som er representert på avdeling, dersom det er ønskelig. Få en begynnende forståelse for at det er likheter og ulikheter hos oss mennesker.
- Skattekista (kunst, kultur og kreativitet): Utforske ulike formingsmaterialer på en kroppslig og sanselig måte, som for eksempel fingermaling, vannmaling, fargeblyanter, tusjer, papir og underlag med ulike teksturer/tekstiler. Kunst som blir hengt opp på avdelingene, gir mulighet til å oppleve egen og andre barns kunstuttrykk.
- Tallbingen (antall, rom og form): Sortere leker, bruke kroppen og sansene i lek og aktivitet for å utvikle romforståelse, få kjennskap til ulike former, telling. Bruk av naturmateriell som for eksempel steiner eller pinner (lett/tung, kort/lang).
- Samfunnsspira (nærmiljø og samfunn): Besøke Sørums fritidsgård, bli kjent og trygg i nærmiljøet. Markering av samefolkets dag og FN-dagen, hvor vi blant annet gjør barna kjent med barnekonvensjonen.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

De mellomste barna i barnehagen er i stadig utvikling og trenger større utfordring kroppslig, språklig i lek og utforskning. De har behov for støttende voksne som kan veilede i lek, følelsesregulering og i relasjonsbygging.

- Språklabben (kommunikasjon, språk og tekst): Bøker med mere tekst, lytte til lydbøker, dramatisering av eventyr, bokstavlek, rim, regler og ellinger.
- Miljøspira (natur, miljø og teknologi): Vi har fokus på kildesortering og gjenbruk. Barna bidrar i kjøkkenhagen og vi besøker salamanderdammen. Tema verdensrommet.
- Tumbleplassen (kropp, bevegelse, mat og helse): Alle barn har en turdag i uka. Tema om kroppen der man blant annet har fokus på egne og andres grenser. Matgrupper hvor barna for eksempel kutter grønnsaker. Hangaren med forskjellige aktiviteter som hinderløype, dans og yoga. Uteområdet som tilbyr variert aktivitet som skileik, klatring, sykling osv.
- Filosofus (etikk, religion og filosofi): Fokus på ulike høytider hvor barn og voksne undrer seg sammen rundt markering av høytidene. Kjennskap til andre religioner som er representert på avdelingen.
- Skattekista (kunst, kultur og kreativitet): Lett tilgang på ulike formingsmateriale som sakser, tusjer, maling og små perler. Egne formingsgrupper med bruk av ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Tallbingen (antall, rom og form): Sammenligning og sortering. Realfagsgrupper hvor barna får kjennskap til ulike eksperimenter. Matematiske erfaringer gjennom lek og hverdagsaktiviteter.
- Samfunnsspira (nærmiljø og samfunn): Utforske nærmiljøet. Medvirkning i egen hverdag. Bli kjent med ulike tradisjoner, og bli kjent med nasjonale minoriteter blant annet ved å markere samefolkets dag.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Skolespirene i barnehagen er en førskolegruppe som vi kaller for F-16. Vi ønsker at det siste året i barnehagen skal være et spennende år for de eldste. Sammen skal vi skape gode opplevelser og vennskap, og skape en sammenheng i overgangen fra barnehage til skole. På F-16 skal vi ha fokus på sosiale ferdigheter som blant annet å holde orden på tingene sine, motta individuelle og kollektive beskjeder og å løse konflikter.

- Språklabben (kommunikasjon, språk og tekst): Tekstskapende arbeid, bøker, spill, sang, musikk, regellek og sangleker. Barna møter Skoleforberedende aktiviteter hvor vi har oppgaver og leker med bokstaver, ord og tall.
- Miljøspira (natur, miljø og teknologi): Bidra til å holde turområdene våre i orden. Barna skal få kjennskap til dyr og dyreliv og få en begynnende forståelse for begrepet «bærekraftig utvikling». Fokus på kildesortering, gjenbruk, grønnsakshagen og salamanderdammen. Tema verdensrommet.
- Tumbleplassen (kropp, bevegelse, mat og helse): To turdager i uka. Matpakkekurs hvor barna får kjennskap til hva en sunn matboks kan inneholde. Tema kroppen skal jobbes med i skoleforberedende aktiviteter, Skileik både i barnehagen og utenfor barnehagen i mer utfordrende terreng.

- **Filosofus (etikk, religion og filosofi):** Barna skal få kjennskap til fortellinger, tradisjoner og høytider fra ulike religioner og kulturer. Vi bruker blant annet turdagene våre til å arrangere nissefest med nisse og grøt, og rebusløp hvor fokuset er spørsmål om høytider og tradisjoner.
- **Skattekista (kunst, kultur og kreativitet):** Formingsaktiviteter med forskjellig materialer på turdagene våre og på Skolespira. Vi tar med oss naturmaterialer fra tur og bruker det til formingsaktiviteter i barnehagen og i skoleforberedende aktiviteter.
- **Tallbingen (antall, rom og form):** Barna oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger, inne og ute. De leker og eksperimenterer med tall, former, sortering og måling av ulik størrelse i hverdagen, på turdagene og i Skolespira. Vi bruker utstyr fra forskerfabrikken og blir kjent med forskjellige eksperimenter.
- **Samfunnsspira (nærmiljø og samfunn):** Barna blir kjent med nærmiljøet og institusjoner i nærområdet. Barna får besøke skolen i nærmiljøet (megakor på Kjeller skole). Barna skal få kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, da spesielt barnekonvensjonen. Fokus på hvordan barna kan være med å medvirke i egen hverdag og gi de en forståelse av hvordan demokrati fungerer, som for eksempel avstemning med håndsopprekking.

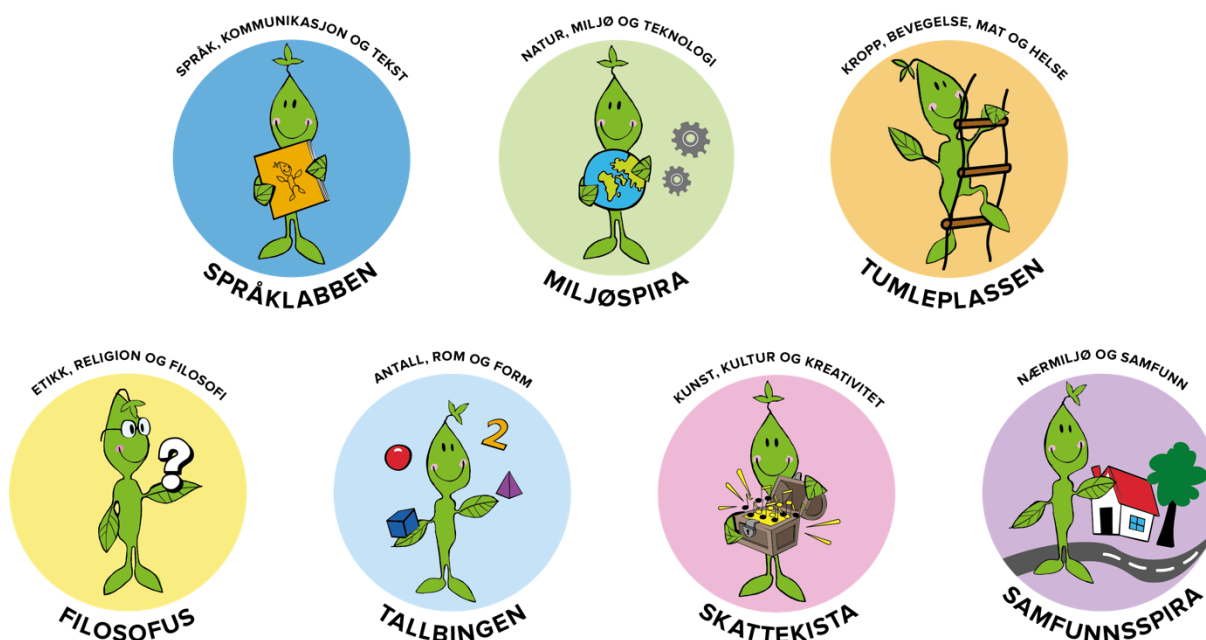

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Språk

- Benytte rim, regler og å «tulle» med språket
- Prioritere tid til høytlesning og dele barna i mindre lesegrupper, både organiserte og spontane. Samt inne, ute og på tur
- Synliggjøre ulike morsmål som er representert i barnehagen (i samarbeid med foreldrene)
- Fokus på samtaler med alle barn i hverdagssituasjoner, både inne og ute
- Alle avdelinger har en språksone som skal inneholde bl.a. bøker, spill og puslespill

Realfag

- Benytte forskerrommet til eksperimenter og aktiviteter med små grupper barn
- Synliggjøre realfag på avdeling i hverdagen, både i barnehagen og på tur
- Følge endringene som skjer i naturen året rundt
- Fremme verdier, holdninger og praksis for en bærekraftig utvikling
- Realfagsløyper (nasjonal satsning for barnehager og skoler)

Bevegelse:

- Gå turer i nærmiljøet
- Gi barna mulighet til å vurdere og mestre risikofylt lek, f.eks. ved å la barna få klatre i trær og hoppe over grøfter
- Leke sangleker og regelleker, for eksempel haien kommer, hauk og due, fisken i det røde hav, ta den ring og la den vandre
- Aktiviteter i Hangaren/Gaten for eksempel hinderløype, dans og yoga
- Sesongbetonte aktiviteter ute for eksempel aking, skileik og sykling

Dette barnehageåret jobber vi med tema verdensrommet. Vi ønsker å jobbe prosjektbasert. Veien vil bli til underveis med fokus på barns medvirkning og hva barnet selv synes er spennende å finne ut av. Vi jobber tverrfaglig, det vil si at de ulike fagområdene blir tatt med inn i prosjektarbeidet på ulike måter.

På grunn av covid-19 vil vi underveis i barnehageåret vurdere om vi må gjøre om på noen av aktivitetene vi har planlagt. Vi følger Veileder om smittevern i barnehager, og vi gjennomfører tiltak/aktiviteter fra årsplanen i samsvar med hvilket nivå vi befinner oss på (grønt gult, rødt).

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2020/2021

Espira Kunnskapsbyen

Årets hovedtema: Verdensrommet

HØST			VINTER				VÅR			SOMMER	
Fokusområder • Miljøspira • Tumplassen • Språklabben Tema • Vennskap og fellesskap • Tilvenning • Høst • FN			Fokusområder • Tumleplassen • Filosofus • Skattekista • Språklabben • Tallbingen Tema • Kunstutstilling • Realfag • Advent • Vinter				Fokusområder • Filosofus • Miljøspira • Tumleplassen • Samfunnspira • Tallbingen Tema • Påske • Kroppen • 17.mai • Vår			Fokusområder • Miljøspira • Tumleplassen • Språklabben • Samfunnspira Tema • Planter og insekter • Kjøkkenhagen • Livet i dammen • Sommer	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli

Tilvenning BlimEdansen	Brannvern Høstaktivitetsdag Kjøkkenhagen	SOSbarnebyer - barnehagen i Zimbabwe Kjøkkenhagen FN	Eksperimenter World Science Day	Advent Nissefest Julebord for barna Lucia	Forberedelser til kunstutstilling Vinteraktivitetsdag	Markere samenes nationaldag Kunstutstilling Pysjfest	Kroppen Påske Påskelunsj Markering av Pi dagen	Kroppen Verdens bokdag	17.mai Kjøkkenhagen Verdensdagen for fysisk aktivitet	Kjøkkenhagen Livet i dammen Sommerfest v/FAU Overnatting og avslutning for skolespirene	Livet i dammen Kjøkkenhagen
---------------------------	--	---	------------------------------------	--	---	---	--	---------------------------	--	--	--------------------------------